

Михайло Федорович Сидоренко народився 12 липня 1902 року на хуторі Сидорівщині (тепер село Великобагачанського району Полтавської області) в селянській родині, в якій мав семеро братів та двох сестер.

З 1928 року Сидоренко М.Ф. навчається в Полтавському плодоягідному сільськогосподарському інституті. У 1932 році закінчив навчання в інституті і одержав спеціальність «агроінженер, організатор плодоягідного господарства». За рішенням ЦК КП України його назвали директором створеної в 1930 році Мелітопольської дослідної садстанції. За короткий строк у результаті селекційної роботи було виявлено кращі сорти плодових і ягідних культур, створено гібридний фонд, відібрано перспективні гібридні форми, які рекомендувалися до районування та державного випробування [1, с. 367].

Особлива увага приділялася впровадженню у виробництво досягнень садівницької науки й практики. Завдяки просвітницькій діяльності наукових співробітників, незважаючи на фінансові труднощі початку 30-х років, у південних районах Запорізької області збільшилась кількість плодових насаджень, і садівницька галузь стала прибутковою.

Однак перспективна робота науковців на чолі з М. Ф. Сидоренком була зупинена Великою Вітчизняною війною. Першим успіхом науковців у післявоєнний період стало районування в зоні Степураду сортів черешні. Серед них – такі сорти як Валерій Чкалов, Дніпровка, Присадибна, Скороспілка, вишні Мелітопольська десертна, суниця Мелітопольська рання.

З другої половини 50-х років Михайло Федорович займається селекцією персика, створив гібридний фонд, передав до державного сорто випробування 9 сортів персика. Створені за його участю сорти персика Августовський та Новина Степу одержали золоті медалі на міжнародних виставках в Ерфурті (Німеччина) [2, с. 123-128].

Завдяки впровадженню наукових розробок в 1953 році урожайність кісточкових культур становила 102 ц/га, а зерняткових у 1957 році – 126,7 ц/га [3, с. 5].

Враховуючи перспективи зрошення на півдні України, завдяки наполегливості і цілеспрямованості М. Ф. Сидоренка, у 1972 році Мелітопольську дослідну станцію садівництва було перетворено в Науково-дослідний інститут зрошуваного садівництва (зараз Інститут зрошуваного садівництва УААН).

За результатами досліджень М. Ф. Сидоренка опубліковано понад 30 наукових та науково-популярних робіт. Понад 100 його статей надруковано у місцевій пресі та союзних виданнях. Михайло Федорович Сидоренко був нагороджений двома орденами Леніна, двома орденами Трудового Червоного Прапора, чотирма воєнними медалями, Почесною Грамотою Верховної Ради Дагестанської АРСР. Крім всього він ще був кандидатом сільськогосподарських наук, Заслуженим агрономом України (1962), Заслужений діяч науки УРСР (1969), Герой Соціалістичної Праці (1971).

Список використаних джерел

1. Кто есть кто на Мелітопольщині: інформаційно-бібліографічний збірник. Х.: Факт, 2004. 520 с.
2. Сидоренко М.Ф. Сад душі не відпускає. Запоріжжя: ЗДУ, 2002. 148 с.
3. Черешнева Мекка. Запорізька Правда. 2002. 11 липня. С. 5.

Науковий керівник - Михайлов В.В., к.і.н., старший викладач кафедри СГН

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Нестерчук А.М., *nastyanesterchuk5@gmail.com*

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Однією з найважливіших проблем сучасної лінгвістики є дослідження комунікативної взаємодії індивідів (жінка-чоловік) у співвідношенні з параметрами мови. Гендерний статус

учасників спілкування впливає не лише на стратегію і тактику мовленнєвого спілкування, а й на його тональність, стиль, характер [1, 2].

Істотно різняться стилі чоловічого і жіночого спілкування:

1. У спілкуванні чоловіків найважливішою є інформація, тобто факти, цифри і результати. Жінки, крім інформації, великою мірою зорієнтовані на атмосферу спілкування, на інтерактивні, міжособистісні аспекти.

2. Чоловіки у комунікації зорієнтовані на соціальні статуси і владу; вони пристосовуються до ієрархічних соціальних ролей у комунікації. Жінки віддають перевагу партнерській, рівноправній комунікації, вони зорієнтовані на встановлення хороших стосунків, прагнуть до їх зміцнення, знищення соціальних та інших ієрархічних бар'єрів. Саме тому жінки намагаються скоротити дистанцію між собою і партнером у комунікації, а чоловіки цю дистанцію підтримують.

3. Чоловіки частіше обирають роль «одинокого воїна», який повинен завоювати певну позицію в комунікації або залишитися в ній самотнім. Жінки значно краще почуваються в колективі, легше встановлюють контакти, тобто чоловіки віддають перевагу комунікації асиметричній, а жінки – симетричній.

4. Мовлення жінок насичене засобами опису почуттів, настроїв, емоцій, воно є емоційніше, ніж чоловіче.

5. Чоловіки, як правило, формулюють пропозиції прямо, а жінки – у вигляді запитань. Жінки частіше кажуть «думаю...», «вважаю...», навіть тоді, коли цілком переконані у своїй правоті. Чоловіки формулюють свої міркування значно категоричніше. Це часто спричиняє невпевненість у жінки, стає причиною непорозумінь.

6. У розмовах, дискусіях чоловіки частіше, ніж жінки, акцентують на власній позиції. Жінки зорієнтовані на загальну атмосферу спілкування, а тому їм краще вдається формування гармонійної, позитивної атмосфери перебігу комунікації.

7. У конфліктних ситуаціях жінки частіше, ніж чоловіки, відмовляються від своїх поглядів, позицій.

8. Чоловіки розв'язують конфлікти раціональним способом, за допомогою аргументів і переконань, жінки ж схильні до емоційного їх вирішення.

9. Жінкам легше, ніж чоловікам, звернутись до когось за допомогою, при цьому чоловіки витлумачують це, як слабкість [2].

Отже, гендерним особливостям в процесі мовної комунікації належить значна роль, і головним критерієм комунікативної поведінки є саме стереотипні уявлення про комунікативні ролі чоловіка й жінки в просторі міжмовної комунікації.

Список використаних джерел

1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2011. 696 с.

2. Гендерні аспекти спілкування. URL: https://studopedia.com.ua/1_52720_genderni-aspekti-spilkuvannya.html.

3. Шлєіна Л.І. Гендерна культура студентської молоді в умовах закладу вищої освіти. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка». № 20. Т. 3, 2018. С.176-179.

Науковий керівник: Шлєіна Л.І., старший викладач